Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MPSV

Šetření PIAAC v mezinárodním a našem prostředí

Michaela Röschová,
Petra Holečková, Anna Zelinková

Krajská setkání KA a AOs, podzim 2023

npi | Systémové prostředí k prohlubování kompetencí

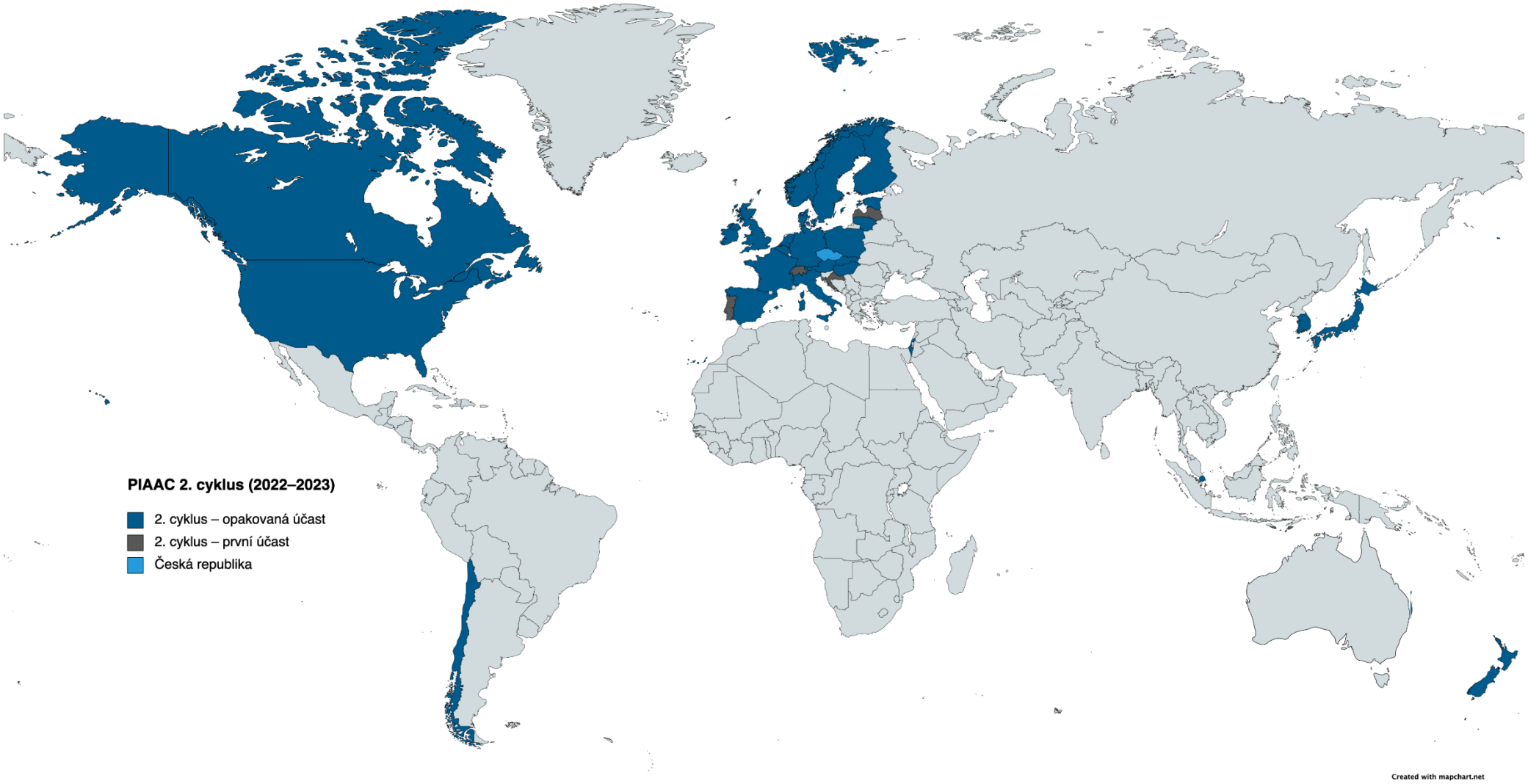
Krátce o výzkumu PIAAC

Co je PIAAC?

- V rámci projektu UpSkilling proběhl v ČR sběr dat pro 2. cyklus **mezinárodního šetření PIAAC** *(Programme for International Assessment of Adult Competencies).*
- Reprezentativní šetření **dovedností** populace v **ekonomicky produktivním věku** (16 až 65 let) = **„PISA pro dospělé“.**
- Organizátorem výzkumu je **OECD.** PIAAC je součástí OECD **Skills Strategy** – strategie **rozvoje** klíčových dovedností během celého života a jejich **efektivního využívání.**
- Opakuje se **jednou za 10 let** (1. cyklus 2011–2012, 2. cyklus 2022–2023).

Současného 2. cyklu se zúčastnilo 31 zemí:

Jaké dovednosti PIAAC zkoumá?

- **Čtenářská gramotnost**
  - Např. najít v textu konkrétní informace (číslo účtu, na které mám poslat peníze); vyvodit z textu závěry; pochopit instrukce k vykonání úkolu.
- **Numerická gramotnost**
  - Např. spočítat si, kolik bude stát výrobek po slevě; najít v jízdním řádu vhodný spoj; vybrat správný typ grafu pro data; odečíst měřenou hodnotu z přístroje.
- **Řešení problémů**
  - Např. dohodnout termín schůzky více osob; vybrat vhodný podnik pro pracovní akci podle omezení a preferencí kolegů.

Jak probíhá 2. cyklus výzkumu?

Jak se získávají data?

- Přísná **standardizace** všech procedur a nástrojů (**mezinárodní srovnatelnost a srovnatelnost v čase**).
- Dotazování **reprezentativního vzorku** populace 16 až 65 let.
- Každá země má stanovenu **minimální** velikost zkoumaného souboru. Pro ČR činí **5 000 osob.**
- Dotazování respondenta **tazatelem** (osobní rozhovor).
- Dotazování se skládá ze **dvou částí:**
  - **Dotazník** (vzdělání, další vzdělávání, práce, zdraví, postoje, rodinné zázemí),
  - **Kognitivní test** k samostatnému vyplnění na tabletu.

Jaká je časová náročnost?

- **Značná časová náročnost** je jedním z důvodu, proč PIAAC patří k výzkumům velmi **obtížným** na provedení.
- Celý rozhovor trvá přibližně **dvě hodiny.**
- V současném druhém cyklu byla průměrná délka:
  - **40** minut dotazník
  - **67** minut kognitivní test

Jak test vypadá? Příklad:

Oddíl 1 – Otázka 1/1

Přečtěte si informace o pracovních úrazech ve společnosti Beauchamp Manufacturing. Kliknutím na graf odpovězte na následující otázku.

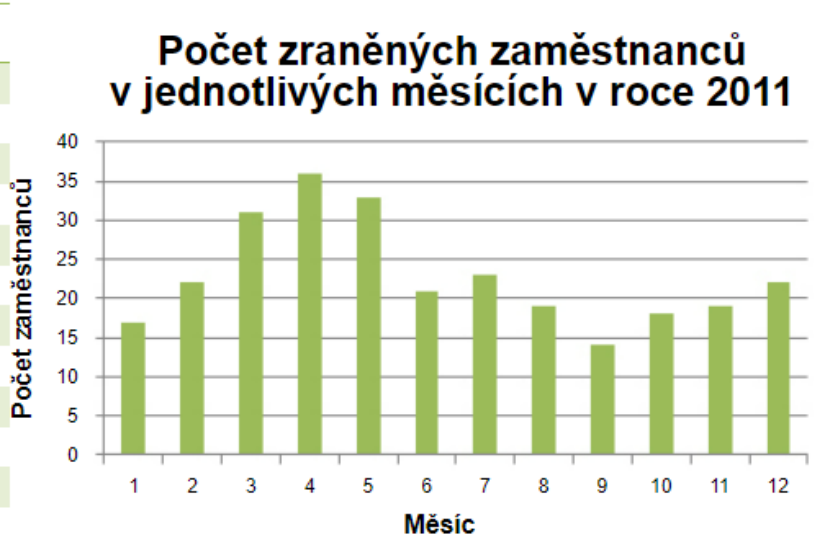
Ředitel továrny při kontrole grafu sestaveného z dat uvedených v tabulce za rok 2011 zjistil, že dva sloupce grafu jsou chybné.

Klikněte v grafu na tyto dva chybné sloupce.

BEAUCHAMP MANUFACTURING

Počet zraněných zaměstnanců

Měsíc	2010	2011
Leden	20	17
Únor	21	22
Březen	34	31
Duben	30	36
Květen	35	33
Červen	28	23
Červenec	24	21
Srpen	25	19
Září	19	14
Říjen	23	18
Listopad	22	19
Prosinec	19	22
CELKEM:	300	273

Společnost Beauchamp Manufacturing každoročně eviduje počet pracovních úrazů. Výše uvedená tabulka zobrazuje údaje o počtu zraněných zaměstnanců v jednotlivých měsících v roce 2010 a 2011.

Co se zatím odehrálo a co nás ještě čeká?

2018	vytváření obsahu dotazníku a testů
2019	překlady dotazníku a testů, přípravy na pilotní sběr dat
2020	**počátek pandemie covid-19 => odložení sběru dat o 1 rok**
2021	pilotní sběr dat
2022–2023	hlavní sběr dat
srpen 2023	odevzdání datových souborů a dokumentace mezinárodní centrále na další zpracování
2023–2024	mezinárodní příprava finálních datových souborů, příprava mezinárodních analýz
přelom 2024 a 2025	zveřejnění dat a mezinárodní zprávy

Jak v ČR probíhal sběr dat?

- V ČR sběr dat provedly agentury MEDIAN a STEM/MARK.
- Trval **11 měsíců** (1. září 2022 až 31. července 2023).
- Pro dotazování byly vybrány domácnosti ve **329 obcích.**
- Na výzkumu pracovalo **131 tazatelů.**
- Získali jsme odpovědi od **5 058 respondentů.**

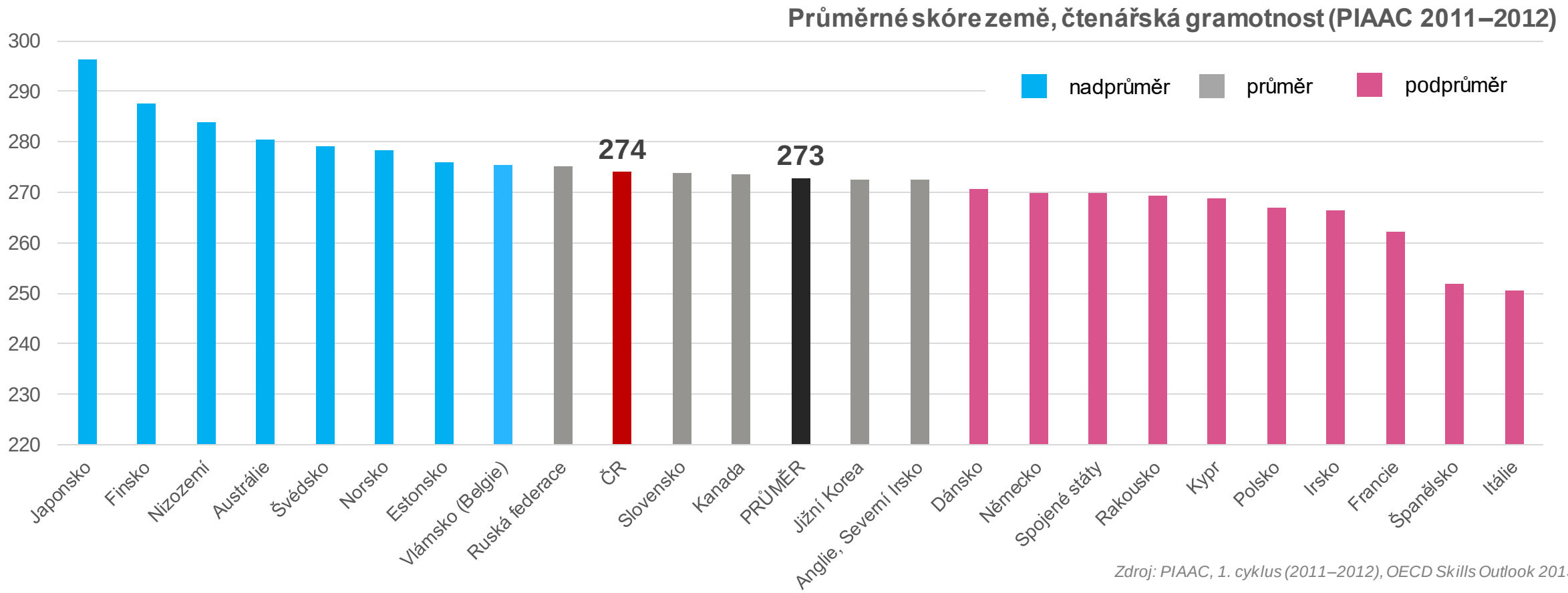
PIAAC

Co nám řekl 1. cyklus výzkumu?

24 zemí v letech 2011 až 2012

Jak jsme ve výzkumu dopadli před 10 lety?

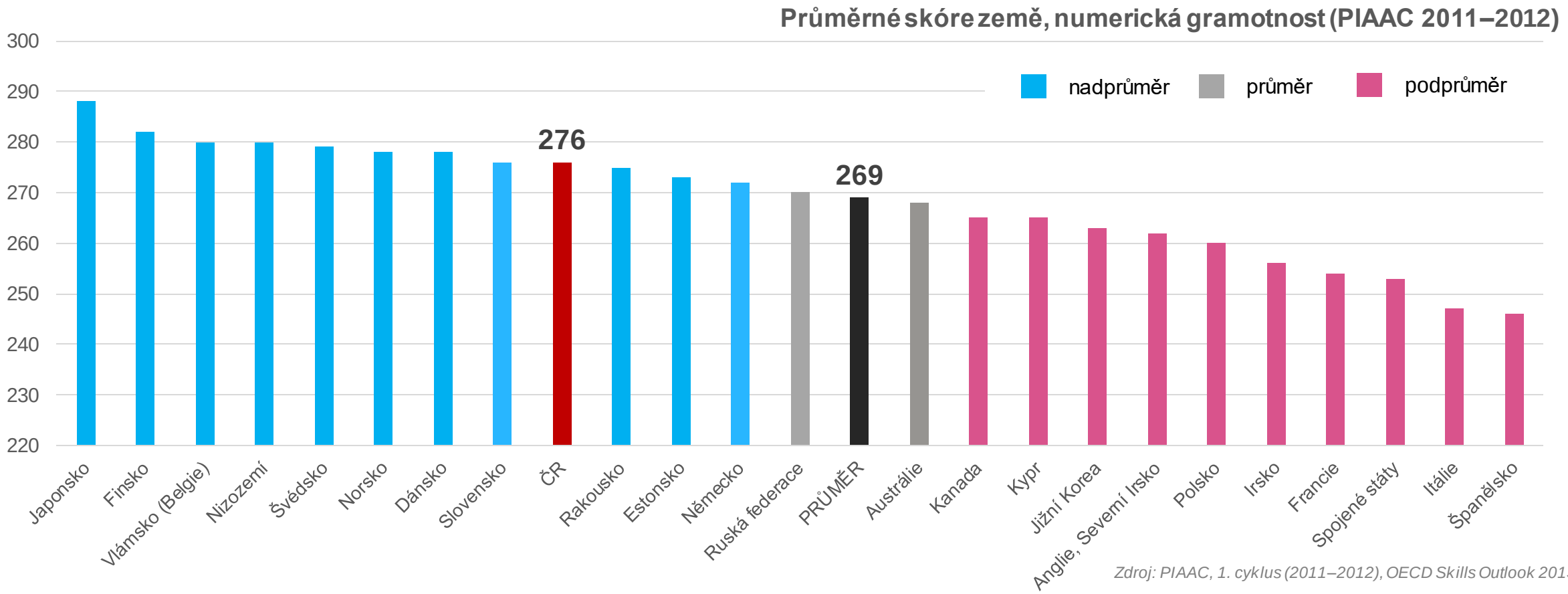
Čtenářská gramotnost: průměrný výsledek ČR mezi ostatními zeměmi

Zdroj: PIAAC, 1. cyklus (2011–2012), OECD Skills Outlook 2013

Jak jsme ve výzkumu dopadli před 10 lety?

Numerická gramotnost: mírně nadprůměrný výsledek ČR mezi ostatními zeměmi

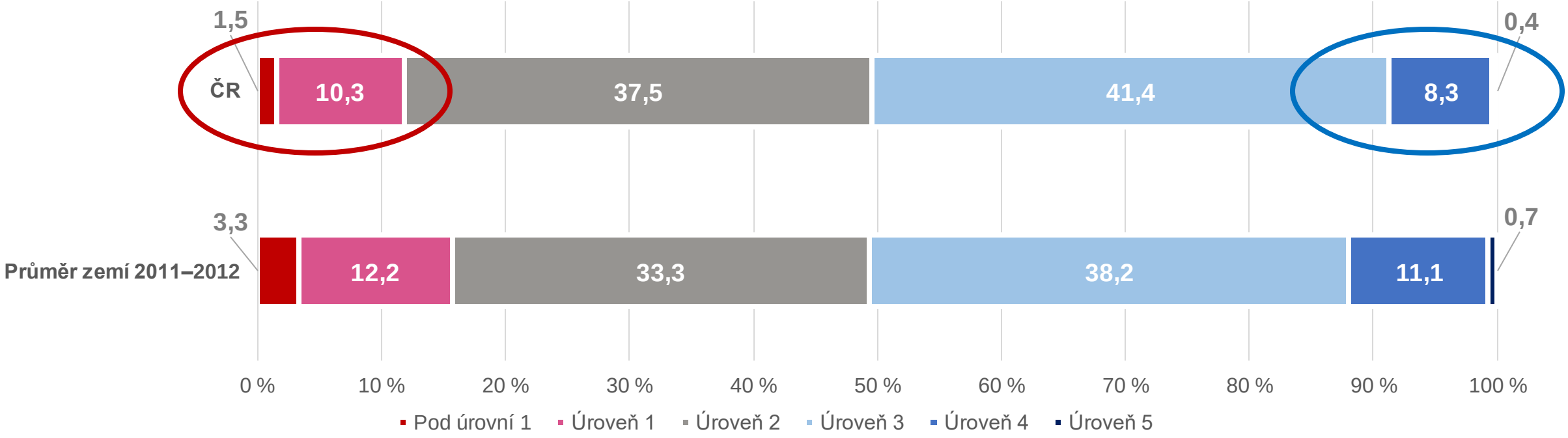

Zdroj: PIAAC, 1. cyklus (2011–2012), OECD Skills Outlook 2013

Jak jsme na tom byli ve čtenářské gramotnosti (%)?

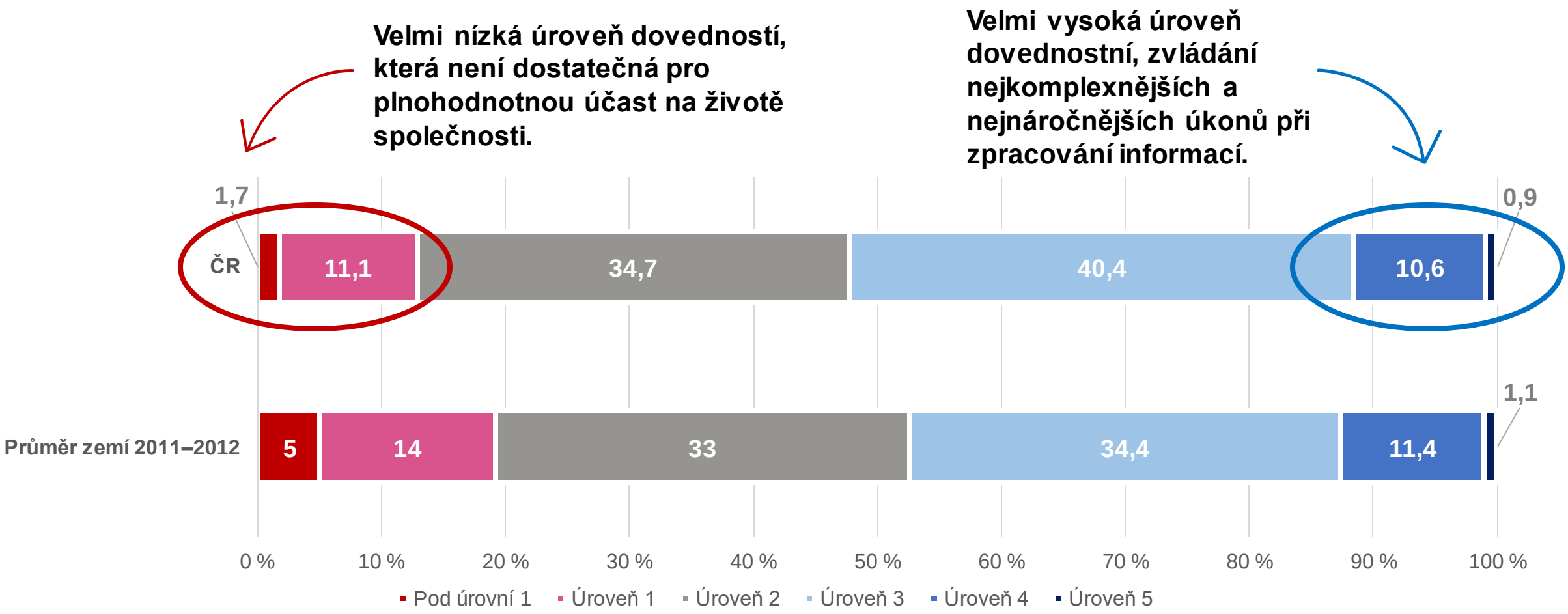
Velmi nízká úroveň dovedností, která není dostatečná pro plnohodnotnou účast na životě společnosti.

Velmi vysoká úroveň dovednostní, zvládání nejkomplexnějších a nejnáročnějších úkonů při zpracování informací.

Zdroj: PIAAC, 1. cyklus (2011–2012), OECD Skills Outlook 2013

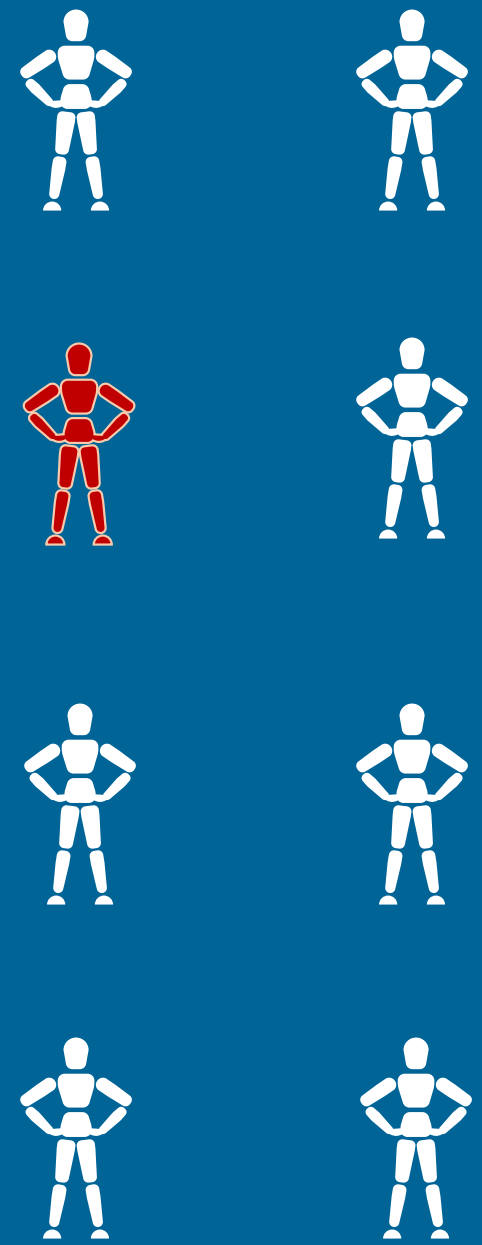
Jak jsme na tom byli v numerické gramotnosti (%)?

Zdroj: PIAAC, 1. cyklus (2011–2012), OECD Skills Outlook 2013

Čtenářská a numerická gramotnost před 10 lety: krátké shrnutí

- **12 % (1 z 8)** českých dospělých mělo **velmi nízkou čtenářskou gramotnost.**
- **13 % (1 z 8)** českých dospělých mělo **velmi nízkou numerickou gramotnost.**
- ČR ale i nadále patřila mezi země, které měly ve srovnání s ostatními zeměmi **spíše menší podíl dospělých s velmi nízkými dovednostmi (zvláště v numerické gramotnosti).**
- Zároveň ale měla ČR **podprůměrný podíl dospělých s velmi vysokými dovednostmi.**

Kde najít více?

www.piaac.cz

- **Aktuality**
- **Výstupy**
- **Data a dokumentace**
- **Tiskový servis**

Michaela Röschová

Petra
Holečková

Anna
Zelinková

PIAAC tým ČR

+420 774 339 930 (Mgr. Michaela Röschová, PhD.)
piaac@npi.cz

Národní pedagogický institut
České republiky
Senovážné náměstí 872/25
110 00 Praha 1

piaac.cz

Využity fotografie:
Unsplash a Archiv PIAAC